

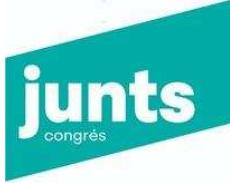
A LA MESA DEL CONGRESO DE LOS DIPUTADOS

El Grupo Parlamentario Junts per Catalunya, a instancias del diputado JOSEP MARIA CRUSET i DOMÈNECH, al amparo de lo que establece el artículo 184 del Reglamento de la Cámara, presenta la siguiente MOCIÓN CONSECUENCIA DE INTERPELACIÓN URGENTE SOBRE LA SITUACIÓN DEL DELTA DE L'EBRE.

Congreso de los Diputados, a 22 de febrero de 2024

Míriam Nogueras i Camero
Portavoz
Grup Parlamentari Junts per Catalunya

Josep Maria Cruset i Domènech
Diputado
Grup Parlamentari Junts per Catalunya

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

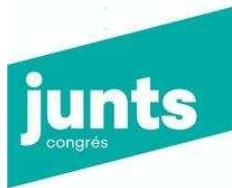
El Parc Natural del Delta de l'Ebre, con una superficie superior a los 300 km², representa uno de los ecosistemas con mayor riqueza biológica de Catalunya, y por este motivo la UNESCO lo incluyó dentro de la Reserva de la Biosfera de las Terres de l'Ebre y forma parte del convenio de Rämsar como humedal de importancia internacional en lo relativo al hábitat de pájaros acuáticos. Además, su territorio tiene un enorme potencial agrícola y económico que se suma a su fortaleza social.

Desde hace décadas el Delta de l'Ebre ha sufrido un proceso de regresión que, si no se revierte, llevará indefectiblemente a su desaparición física. Existe un consenso por parte de los científicos que han estudiado su dinámica sobre todo de destino en un futuro, más o menos cercano. Así, históricamente, la principal causa de la situación actual es la retención de los sedimentos debido, mayoritariamente, a la regulación de los cauces del río Ebre como consecuencia de la construcción, principalmente, de los pantanos de Riba-roja y Mequinensa en la parte baja de la cuenca de l'Ebre en 1969 y 1958, respectivamente.

Esta retención de sedimentos en los embalses, que son responsabilidad del ente gestor de la cuenca, la Confederación Hidrográfica del Ebre, provoca un incremento de la fragilidad de la zona deltaica que desencadena y agrava la erosión. Además, el aumento del nivel del mar y los, cada vez más frecuentes episodios meteorológicos extremos, como consecuencia del cambio climático, y la falta de ejecución de políticas de protección de la franja costera por parte de la Dirección General de Costas han generado un efecto devastador sobre la morfología de este espacio de máximo interés natural.

Todo lo expresado anteriormente evidencia, desde el punto de vista técnico, que se está llegando a un punto de no retorno en el que, si no se adoptan medidas de forma inmediata, la situación será irreversible y con un impacto negativo contundente en el valor ambiental, paisajístico, social y económico del territorio.

Por otro lado, las medidas correctoras necesarias, tanto desde el punto de vista competencial como de cuantía económica, son competencia de la administración del estado español y de la

Generalitat de Catalunya. Por tanto, y atendiendo a la gravedad de la situación, resulta del todo necesario que las medidas sean adoptadas inmediatamente por parte de estas administraciones, manteniendo, pero, una mirada a largo plazo que debe consolidar la pervivencia del Delta de l'Ebre.

Desde el punto de vista de la gobernanza de las posibles acciones, estas dos administraciones tienen como espacio de trabajo la Comisión Bilateral Generalitat–Estado en la que no han permitido participar a los actores propios del territorio del Delta de l'Ebre.

La Taula de Consens del Delta, creada el año 2018 por los ayuntamientos de la plana deltaica y las dos Comunidades de regantes, ha conseguido en los últimos dos años generar un consenso total entre todos los actores, respecto a las acciones a realizar y el calendario en que se han de ejecutar, estando recogidas en el denominado Pla Delta.

De forma incomprensible, en lugar de escuchar este consenso territorial, el gobierno del Estado, a través del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, está trabajando en un plan propio al amparo de la Disposición Adicional Décima de la Ley 11/2005, de 22 de junio, por la que se modifica la Ley 10/2001, de 5 de julio, del Plan Hidrológico Nacional. Este Plan de Protección del Delta, el cual debería incluir, entre otros aspectos, las medidas para proteger la morfología pero que se está elaborando sin la participación de los agentes territoriales, a pesar de que se requiere en el punto 3 de su articulado "... y se realizará con la consulta y participación de los representantes de los entes locales de la zona del Delta de l'Ebre, así como de los usuarios y organizaciones sociales más representativas, con carácter previo a su aprobación". Además, sumando en el despropósito, el punto 4 recoge que el "Plan deberá estar redactado y aprobado en el plazo máximo de un año a los efectos regulados en la presente disposición adicional".

Pero no solo no se está alineando este documento del ministerio con el elaborado por la Taula de Consens del Delta de l'Ebre, sino que, además, el mismo ministerio está impulsando una serie de expedientes para una nueva propuesta de delimitación del dominio público marítimo-terrestre en la zona del Delta de l'Ebre que son incoherentes con lo que sería necesario realizar, hecho que ha generado un enorme nivel de oposición entre la población y los actores afectados, que no entienden que la revisión de la delimitación se haga sin confluencia con las acciones de protección de la morfología del Delta.

Por otro lado, el pasado 8 de febrero, el Tribunal Supremo declaró nulo el RD/668/2022 que modificaba el Reglamento General de Costas, abriendo la oportunidad a encontrar nuevas vías de consenso territorial y superar los efectos perniciosos que las delimitaciones impulsadas por el ministerio tenían:

- Afecta a un porcentaje importante del Delta, el cual cambiará su calificación actual.

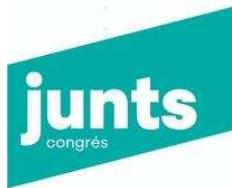

- Afecta a los humedales naturales que corresponde a hábitats especialmente protegidos que pertenecen a la XARXA NATURA 2000.
- Se realiza sin el preceptivo estudio técnico-geológico.
- No actúa en la principal causa de degradación y regresión del Delta de l'Ebre que es la antropización que impide la aportación de sedimentos.
- Afecta a fincas agrícolas privadas, productoras de arroz, que pasarían a ser concesionarias del Estado para un periodo temporal limitado.
- Afecta infraestructuras de bombeo, riego y desguace de las Comunidades de regantes, que actualmente gestionan de forma integral las masas de agua dulce y de transición en el Delta.
- Afecta a terrenos urbanizables, entrando en contradicción con los informes del Servicio provincial de Costas que se incorporaron en los POUM's correspondientes.
- Y, finalmente, dado que la nueva línea marítimo-terrestre se hace en la zona terrestre, la nueva delimitación normaliza la regresión que ha sufrido el delta en las últimas décadas e incluso consolida la que se producirá en los próximos años si no se actúa.

Por todo lo expuesto, se presenta la siguiente Moción consecuencia de interpellación urgente:

«El Congreso de los Diputados insta al Gobierno a:

1. Dar cumplimiento integral a los compromisos que la Ministra para la Transición Ecológica y para el Reto Demográfico, Teresa Ribera, asumió con las organizaciones sociales del Delta de l'Ebre en su visita del 10 de febrero de 2023.
2. Que el consenso del Plan de Protección del Delta se realice mediante la incorporación en la Comisión Bilateral de una representación de la Taula de Consens del Delta de l'Ebre, órgano reconocido y legitimado por todos los actores territoriales.
3. Que el Plan de Protección del Delta, se encaje en lo que establece el Pla Delta de la Taula de Consens del Delta de l'Ebre.
4. La paralización inmediata de la tramitación de todos los expedientes de delimitación del Delta de l'Ebre hasta que los puntos anteriores no se hayan cumplido.
5. Que se incluyan en los presupuestos de 2024 los recursos económicos necesarios para ejecutar inmediatamente las actuaciones de consolidación de la morfología del Delta de l'Ebre de acuerdo con lo que recoge el Pla Delta.»

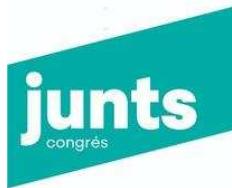
A LA MESA DEL CONGRÉS DELS DIPUTATS

El Grup Parlamentari Junts per Catalunya, a instàncies del diputat, JOSEP MARIA CRUSET i DOMÈNECH, a l'empara del que estableix l'article 184 del Reglament de la Cambra, presenta la següent MOCIÓ CONSEQUÈNCIA D'INTERPEL·LACIÓ URGENT SOBRE LA SITUACIÓ DEL DELTA DE L'EBRE.

Congrés dels Diputats, 22 de febrer de 2024

Míriam Nogueras i Camero
Portaveu
Grup Parlamentari Junts per Catalunya

Josep Maria Cruset i Domènech
Diputat
Grup Parlamentari Junts per Catalunya

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El Parc Natural del Delta de l'Ebre, amb una superfície superior als 300 km², representa un dels ecosistemes amb una major riquesa biològica de Catalunya, motiu pel qual la UNESCO el va incloure dins de la Reserva de la Biosfera de les Terres de l'Ebre i forma part del conveni de Rämsar com a zona humida d'importància internacional pel que fa a l'hàbitat d'ocells aquàtics. A més a més, el seu territori té un enorme potencial agrícola i econòmic que es suma a la fortalesa social del mateix.

Des de fa dècades el Delta de l'Ebre ha patit un procés de regressió que, si no es reverteix, portarà indefectiblement a la seva desaparició física. Hi ha un consens per part dels científics que han estudiat la seva dinàmica cap a quin punt ens encaminem en un futur, més o menys, proper. Així, històricament, la principal causa de la situació actual és la retenció en l'aportació de sediments deguda, majoritàriament, a la regulació dels cabals al riu Ebre conseqüència de la construcció, principalment, dels pantans de Riba-roja i Mequinensa a la part baixa de la conca de l'Ebre el 1969 i 1958, respectivament.

Aquesta retenció de sediments als embassaments, responsabilitat de la Confederación Hidrográfica de l'Ebre, ens gestor de la conca, provoca un augment de la fragilitat a la zona deltaica que desencadena i agreuja l'erosió. Amb tot i amb això, la pujada del nivell del mar i els cada cop més freqüents episodis meteorològics extrems, com a conseqüència del canvi climàtic i la manca d'execució de polítiques de protecció de la franja costanera per part de la Direcció General de Costes, han generat un efecte devastador sobre la morfologia d'aquest espai de màxim interès natural.

Tot l'expressat anteriorment fa evident, des del punt de vista tècnic, que s'està arribant a un punt de no retorn en que si no s'adopten mesures de manera immediata la situació serà irreversible i amb un impacte negatiu contundent en el valor ambiental, paisatgístic, social i econòmic del seu territori.

Per altra banda, les mesures correctores necessàries, tant des del punt de vista competencial i de quantia econòmica, són competència de l'administració de l'Estat Espanyol i de la Generalitat de Catalunya. Per tant, i atesa la gravetat de la situació, és del tot necessari que les mesures correctores siguin adoptades immediatament per part d'aquestes administracions, mantenint, però, una mirada en el llarg termini que ha de consolidar la pervivència del Delta de l'Ebre.

Des del punt de vista de la governança de les possibles accions, aquestes dues administracions tenen com espai de treball la Comissió Bilateral Generalitat-Estat a la que no han permès participar els actors propis del territori del Delta de l'Ebre.

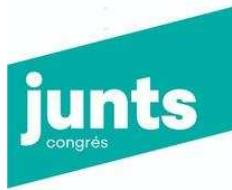
La Taula de Consens del Delta, formada pels ajuntaments de la plana deltaica i les dues comunitats de regants l'any 2018, ha aconseguit en els darrers dos anys generar un consens total en tots els actors, respecte de les actuacions a realitzar i el calendari en que s'han de porta a terme, estant recollides a l'anomenat Pla Delta.

De manera incomprendible, en lloc d'escoltar aquest consens del territori, el govern de l'Estat, a través del *Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico*, està treballant en un pla propi a l'empara de la Disposició Addicional Desena de la Ley 11/2005, de 22 de juny, per la que es modifica la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla Hidrològic Nacional. Aquest *Plan de Protección del Delta*, el qual hauria d'incloure, entre d'altres aspectes, les mesures per protegir-ne la morfologia però que s'està elaborant sense la participació dels agents territorials, tot i que es requereix al punt 3 del seu articulat "... i es realitzarà amb la consulta i participació dels representants dels ens locals de la zona del Delta de l'Ebre, així com dels usuaris i organitzacions socials més representatives, amb caràcter previ a la seva aprovació". A més, abundant en el despropòsit, el punt 4 recull que "El Pla haurà d'estar redactat i aprovat en el termini màxim d'un any als efectes regulats a la present disposició addicional".

Però no només no s'està alineant aquest document del ministeri amb l'elaborat per la Taula de Consens del Delta de l'Ebre, sinó que a més a més el mateix ministeri està impulsant diferents expedients per una nova proposta de delimitació del domini públic marítim-terrestre a la zona del Delta de l'Ebre els quals són incoherents amb allò que seria necessari portar a terme, la qual cosa ha generat un enorme nivell d'oposició entre la població i actors afectats, que no entenen que la revisió de la delimitació es faci sense confluència amb les accions de protecció de la morfologia del Delta.

Per altra banda, el darrer 8 de febrer el Tribunal Suprem va declarar nul el RD/668/2022 que modificava el Reglament General de Costes obrint l'oportunitat a trobar noves vies de consens territorial i superar els efectes perniciosos que les delimitacions impulsades pel ministeri tenien:

- Afecta a un percentatge important del Delta, el qual canviará la seva qualificació actual.
- Afecta a zones humides naturals que es corresponen a hàbitats especialment protegits pertanyents a la XARXA NATURA 2000.
- Es realitza sense el preceptiu estudi tècnic-geològic.
- No actua en la principal causa de degradació i regressió del Delta de l'Ebre que és l'antropització que impedeix l'aportació de sediments.
- Afecta a finques agrícoles privades, productores d'arròs, que passarien a ser concessionàries de l'Estat per un període temporal limitat.

- Afecta a infraestructures de bombament, reg i desguàs de les Comunitats de regants, que actualment gestionen de forma integral les masses d'aigua dolça i de transició al Delta.
- Afecta a terrenys urbanitzables, entrant en contradicció amb els informes del Servei provincial de Costes que es van incorporar als POUM's corresponents.
- I, finalment, donat que la nova línia marítim-terrestre es fa terra en dins, la nova delimitació normalitza la regressió que ha patit el delta en les darreres dècades i fins i tot consolida la que es produirà en els pròxims anys si no s'actua.

Per tot això, es presenta la següent Moció conseqüència d'interpellació urgent:

«El Congrés dels Diputats insta el Govern a:

1. Donar compliment integral als compromisos que la Ministra de Transició Ecològica i per al Repte Demogràfic, Teresa Ribera, va assumir amb les organitzacions socials del Delta de l'Ebre en la seva visita del 10 de febrer de 2023.
2. Que el consens del *Plan de Protección del Delta* es faci mitjançant la incorporació en la Comissió Bilateral d'una representació de la Taula de Consens del Delta de l'Ebre, òrgan reconegut i legitimat per tots els actors territorials.
3. Que el *Plan de Protección del Delta*, s'encaixi amb el que estableix el Pla Delta de la Taula de Consens del Delta de l'Ebre.
4. La paralització immediata de la tramitació de tots els expedients de delimitació del Delta de l'Ebre fins que els punts anteriors no s'hagin acomplert.
5. Que s'incloguin en els pressupostos del 2024 els recursos econòmics necessaris per tal d'executar immediatament les actuacions de consolidació de la morfologia del Delta de l'Ebre d'acord amb el que recull el Pla Delta.»